

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀμνός διὰ τῆς ἐκκλησίας εἰσελθὼν εἰς τὴν δημόδιον γλῶσσαν.

1) Ἡ ὁθόνη, ἐφ' ἧς εἰκονίζεται τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Ἐπιτάφιος (ἢ σημ. ἐκ τούτου, ὅτι ὁ Χριστὸς ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ γλώσσῃ καλεῖται «ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ») Α.Ρουμ. (Σωζόπ.) β) Τὰ ἐπὶ τῆς ὁθόνης τοῦ Ἐπιταφίου ριπτόμενα ὑπὸ τοῦ ἱερέως πέταλα ἀνθέων Ζάκ. Κέρκ. Κεφαλ. 2) Τὸ μέρος τοῦ ἄρτου τῆς προσφορᾶς τὸ φέρον τὸν τύπον τῆς σφραγίδος, ὅπερ ἀποχωριζόμενον χρησιμοποιεῖται διὰ τὰ ἄχραντα μυστήρια Θράκ. Κῶς Σάμ. : Πάνι τῇ βλουγιά 'ς τὸν παπᾶ γιὰ νὰ βγάλ' τὸν ἀμνὸ βλουγιά = ὁ ἄρτος ὁ προσφερόμενος εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ τὴν λειτουργίαν Σάμ. β) Συνεκδ. ὁ ὅλος ἄρτος τῆς προσφορᾶς Θράκ. Κῶς

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀμνοὶ τοπων. Κύπρ.

ἀμόγητε ἐπίθ. Τσακων.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀμόγητος = ὁ μὴ καταπονούμενος, ἀκούραστος.

Ὁ κεκτημένος πολλὰ προσόντα, χαριτόβρυτος : Ἐ, ἀφέντη μι ἀμόγητε ! (ἔ, ἀφέντη μου κτλ.) || Ἄσμ.

Σατέρε μι ἀμόγητε, σὰν ὀρφανὰ τζαὶ χῆραι
τζ' οἱ δύο ἀραμάκατε τὰ ξένα κακομοῖραι !

(θυγατέρες μου χαριτόβρυτοι, ὡς ὀρφανὰ καὶ χῆραι καὶ αἱ δύο ἀπεμείνατε ἐν τῇ ξένῃ δυστυχεῖς ! Μοιρολ.)

Νὰ ἄρου τὸν ἀμόγητε τζαὶ λυγηρὲ κορμόν τι
ἀπὸ τὸν τάφο τὸν κικρὲ νὰ ντὶ νὶ καθαρίσω

(νὰ ἄρω τὸν χαρ. καὶ λυγηρὸν κορμόν σου ἀπὸ τὸν τάφον τὸν πικρὸν νὰ σοῦ τὸν καθαρίσω).

ἁμοιαστα ἐπίρρ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἁμοιαστος. Ἡ λ. καὶ παρ' Ἑρωτοκρ. Α 1231 (ἐκδ. ΣΞανθοῦδ.) «ἐγνώριζε κ' ἐθώρει το κι ἁμοιαστα τυραννᾶτο».

Κατὰ τρόπον μὴ προσήκοντα, ἀτόπως, ἀνοικείως : Ἐφέρθηκεν ἁμοιαστα.

ἁμοιαστος ἐπίθ. Κρήτ. — Λεξ. Βλαστ. ἁμοιαστους Εὐβ. (Στρόπον.) ἀνέμοιαστος Γ' Χατζιδ. ΜΝΕ 1,139.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μοιαστὸς <μοιάζω. Ἡ λ. καὶ παρ' Ἑρωτοκρ. Α 168 (ἐκδ. ΣΞανθοῦδ.) «καὶ πράματ' ἀνημπόρετα κι ἁμοιαστα νὰ γυρεύγης».

Ὁ μὴ προσήκων, ἄτοπος, ἀνοικείος ἐνθ' ἀν. : Λόγια ἁμοιαστα Κρήτ.

ἀμοιβαῖος ἐπίθ. λόγ. κοιν.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀμοιβαῖος.

Ὁ γινόμενος ἢ ὑπάρχων κατ' ἀνταπόδοσιν : Ἀμοιβαία συμπάθεια - ἀγάπη. || Φρ. Ἀμοιβαῖα τὰ πράματα (ἐπὶ ἀνταπόδοσεως τῶν ἴσων) Ἀθῆν.

ἀμοιβή ἢ, λόγ. κοιν.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀμοιβή.

Ἡ παρεχομένη εἰς τινα ἀντιμισθία διὰ παρασχεθεῖσαν ὑπηρεσίαν : Τοῦ ἔδωσα μεγάλη ἀμοιβή γιὰ τοῖς δουλειῶς ποῦ μοῦ 'καμε. Ἡ συνηθισμένη ἀμοιβή τοῦ γιαιοῦ εἶναι τόσες δραχμές.

ἀμοίραδος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀμέραδος Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. μοιράδι, παρ' ὁ καὶ μεράδι.

Ὁ μὴ διαιρεθεὶς εἰς μερίδας, ἀδιανεμήτος : Ἐχουνε τὰ χωράφια ἀμέραδα. Συνών. *ἀδιάριστος, ἀμοίραστος 1, *ἀμοίριαστος.

ἀμοίραντος ἐπίθ. Παξ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μοιραντὸς <μοιραίνω.

Ὁ μήπω εὐνοηθεὶς ὑπὸ τῆς μοίρας, ὥστε νὰ ἔλθῃ εἰς γάμου κοινωνίαν, ὁ ἔτι ἄγαμος : Κόρη ἀμοίραντη. Συνών. ἁμοιρος 2. Πβ. ἀμοιριὰ 1.

ἀμοίραστος ἐπίθ. κοιν. καὶ Καπ. (Ἄνακ.) Πόντ. (Κερασ.) ἀμοιράστος Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) ἀμοίραστους βόρ. ἰδιώμ. ἀμοίραχτος Πόντ. (Κερασ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἀμοιράχτος Πόντ. (Κερασ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἀμοίραγος σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Ὁφ. κ. ἄ.) ἀμοίραγους βόρ. ἰδιώμ. ἀμοιράγος Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἀμέραστος Πελοπν. (Μάν.) Σέριφ. Τῆν. ἀμέραστους Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀμέραγος Πελοπν. (Μάν.) — Λεξ. Βλαστ. ἀνεμοίραγος Πελοπν. (Τρίκκ.)

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀμοίραστος. Οἱ τύπ. ἀμοιράστος καὶ ἀμέραστος διὰ τοὺς τύπ. μοιράζω καὶ μεράζω, δι' οὗς ἰδ. μοιράζω.

1) Παθ. ὁ μὴ διαμοιρασθεὶς, ὁ μὴ διανεμηθεὶς, ἀδιανεμήτος κοιν. καὶ Καπ. (Ἄνακ.) Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) : Ἀμοίραγα ἀμπέλια - πράματα - χωράφια κττ. σύνθηθ. Τὰ ξύλα στέκουν ἀμοίραγα (στέκουν = μένουν) Οἶν. Εἰν' ἀμέραστα τὰ χωράφια Σέριφ. Ἀμοίραγα εἶναι ἀκόμηνο τοῦ τῆνοῦ 'μουνα τὰ χωράφια Ὁφ. Ἐν' ἀμέραστο τὸ ἀργαστέρ' (τὸ παντοπωλεῖον δὲν διενεμήθη μεταξὺ τῶν κληρονόμων) Ὁφ. Τοῦ κυροῦ ἐμουν τὸ βίον ἐφήκαμε ἀμοιράγον Τραπ. || Ἄσμ.

Ἐδεῖ τὰ χωράφια ἀθήριστα, θέλουν νὰ θεριστοῦνε,
ἔδεῖ τ' ἀμπέλια ἀμοίραστα, θέλουν νὰ μοιραστοῦνε Ἄνακ.

Χωράφια ἔχετε ἀμοίραγα, ἀμπέλια νὰ μοιράστε

Πελοπν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀμοίραδος. 2) Ἐνεργ. ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δὲν ἔκαμε διανομήν, ὁ μὴ διανεμίνας Λυκ. (Λιβύσσ.) Πόντ. (Κερασ.) : Ἦταν ἀμέραστοι μὲ τὸν ἀφέντη σου Λιβύσσ.

ἀμοιριὰ ἢ, Ἰων. (Κρήν.) κ. ἄ. — Λεξ. Περίδ. Ἠπίτ. Βλαστ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. ἀμοιρία.

1) Τὸ νὰ εἶναι τις ἄγαμος Πβ. ἀμοίραντος, ἁμοιρος 2. 2) Δυστυχία Λεξ. Περίδ. Πβ. ἁμοιρος 1 β.

***ἀμοιριαστος** ἐπίθ. ἀμέρζατε Τσακων.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μοιριαστὸς <μοιριάζω, παρ' ὁ καὶ μεράζω.

Ὁ μὴ χωρισθεὶς εἰς μερίδας, ἀδιανεμήτος. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀμοίραδος.

ἀμοιρολόγητος ἐπίθ. πολλαχ. ἀμοιρολόγητος Ζάκ. Πελοπν. (Κορινθ. Λακων.) κ. ἄ. ἀμοιρολόγητος Πόντ. ἀμοιρολόγ'τους Μακεδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ *μοιρολογητὸς <μοιρολογῶ.

Ὁ μὴ τιμηθεὶς μετὰ θάνατον διὰ θρηνητικῶν ἱσμάτων τῶν λεγομένων μοιρολογιῶν πολλαχ. καὶ Πόντ. :

